

Oikaisuvaatimus palkan takaisinperintää koskevasta päätöksestä

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 82
165/01.02.01/2023

Valmistelija: kaupunginlakimies Timo Lankinen ja vs. hallintojohtaja Anni Hakala, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Henkilöstöjohtaja on tehnyt päätöksen 6.2.2023 § 2 palkan takaisinperinnästä. Päätöksestä on tehty oikaisuvaatimus, joka on esityslistan liitteenä. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja sen on tehnyt asianosainen, joten se tulee tutkia.

Selostus asiasta

Asianosainen on tekemässään oikaisuvaatimuksessa vaatinut Raision kaupunkia kumoamaan lainvastaisena ja epätarkoituksenmukaisena henkilöstöjohtaja päätöksen § 2/2023 koskien asianosaisen palkan takaisinperintää.

Asianosainen on sopinut 7.10.2015 silloisen sivistystoimen johtajan kanssa, että hänen palkka määräytyy yläkoulun rehtorin palkan mukaan asianosaisen siirtyessä Friisilän kouluun rehtoriksi. Myös seuraava sivistysjohtaja on hyväksynyt palkan maksamisen yläkoulun rehtorin hinnoittelukohtaan mukaan. Asianosainen katsoo, että työnantaja on tietoisesti määrittänyt Friisilän koulun rehtorin palkan tietylle tasolle vuosien aikana.

Asianosainen katsoo, ettei kyseessä ole tekninen virhe, vaan palkkauksesta on nimenomaan sovittu. Palkkaukseen on puututtu vasta, kun Raision kaupunkiin valittiin nykyinen sivistysjohtaja.

Raision kaupunki on selvittänyt takaisinperintäpäätöksessä, että opetuksen kehittämispäällikkö on tehnyt päätöksen rehtoreiden opetusvelvollisuuksista ja niihin liittyvistä hinnoittelutunnuksista 19.8.2022 koskien lukuvuotta 2022-2023. Asianosainen katsoo, että todellisuudessa lopullinen päätös hinnoittelutunnuksen muuttamisesta on tehty vasta 29.11.2022. Tästä syystä asianosainen katsoo, ettei työnantajalla ole perusteita periä palkkaa takaisin syksyltä 2022.

Asianosainen katsoo, että oikaisuvaatimuksen mukainen päätös on kohtuuton ja hallintolain vastainen. Lisäksi asianosainen katsoo, että päätös on hallintopäätöksiä koskevan luottamuksensuojaperiaatteen vastainen.

Perustelut

Rehtoreiden palkkausperusteryhmät, virkaehtosopimuksen ja muiden sopimusten mukaiset huojennukset ja rehtoreiden lopulliset opetusvelvollisuudet lukuvuodelle 2022-2023 on Raision kaupungissa päätetty 19.8.2022 viranhaltijapäätöksellä 1467/01.01.03.01/2022. Päätöstä on virheellisesti muutettu 16.9.2022 mutta virhe on oikaistu vastaamaan alkuperäisen päätöksen mukaisia perusteita 29.11.2022. Raision kaupunki katsoo, että päätös sitoo rehtoreita sen alkuperäisestä päätöspäivästä 19.8.2022 lukien.

Asianomistaja vetoaa oikaisuvaatimuksessaan hallintolain 50 §:n mukaiseen viranomaisen mahdollisuuteen korjata virheellinen päätöksensä

lain edellyttämässä tilanteissa. Tapauksessa 16.9.2022 tehty päätös perustuu virheelliseen tietoon, jonka mukaan asianosaisen palkkauksen tulisi olla palkkaperusteryhmien mukaista palkkaa korkeampi. On pidettävä perusteltuna, että Raision kaupunki on uudella päätöksellään ennallistanut tilanteen alkuperäisen päätöksen sisältöiseksi.

Hallintomenettelyllisesti ei voida pitää perusteltuna sitä, että asianosainen saisi virheellisen tiedon pohjalta tehdyn päätöksen ja sen oikaisemiseksi tehdyn myöhemmän päätöksen nojalla perusteetonta etua virheellisin tiedoin 16.9.2022 tehdyn päätöksen nojalla. Asiantila on katsottu palautetuksi alkuperäisen päätöksen sisältöiseksi 29.11.2022 tehdyllä päätöksellä. Tämän perusteella Raision kaupungilla tulee olla oikeus periaasianomistajan saama ylisuuri palkka takaisin alkuperäisen päätöksen päivämäärästä lukien.

Kunnallisessa päätöksenteossa on noudatettava hallintolain 2 luvussa säädettyjä hyvän hallinnon perusteita. Niihin kuuluvat hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Hallinnon oikeusperiaatteita ovat muun muassa 1) yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen, 2) tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan väärä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin sekä 3) objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa.

Rehtoreiden palkan määräytymistä koskevaan päätöksentekoon tulee soveltaa yllä mainittuja hallinnon oikeusperiaatteita. Rehtoreita ei saa asettaa palkanmääräytymisen osalta eriarvoiseen asemaan riippuen yksittäisen rehtorin vaatimuksista oman palkkansa suuruuden suhteen. Asianosaiselle on vastoin kuntalakiin sisältyvää yhdenvertaisuusperiaatetta, objektiviteettiperiaatteen vastaisesti, myönnetty yläkoulun rehtorin hinnoittelukohtaan mukainen palkka, joka on nykypalkkamittareilla määriteltynä 1100 euroa /kk suurempi kuin mihin asianosainen on oikeutettu.

Asianosainen on vedonnut oikaisuvaatimuksessaan siihen, että palkkaus on sovittu silloisten sivistysjohtajien kanssa eikä näin tehtyä sopimusta voitaisi muuttaa. Hallintolain yleisten periaatteiden mukaisesti hallintoviranomainen ei ole sidottu aikaisemmin tekemäänsä päätökseen, mikäli olosuhteet tai päätöksen perustelut eivät enää vastaa vallitsevaa käytäntöä. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa tapauksessa koulun palkkaperusteryhmien määrä on muuttunut 19.8.2022 tehdyllä päätöksellä, jolloin on ollut olemassa oikeudellinen peruste tarkistaa palkkausta vastaamaan perusopetuksen rehtoreiden opetusvelvollisuutta 2022-2023 koskevan taulukon määrittelemää Friisilän koulun nykyistä tilannetta. Palkan tarkistamista vastaamaan todellisia palkanmääräytymisperusteita ei voida pitää asianosaisen kannalta kohtuuttomana.

Edellisen lisäksi on huomioitava, että asianosaisen palkkausta on tarkistettu ensimmäisen kerran kesäkuussa 2020 edellisen sivistysjohtajan toimesta. Palkkauksen hinnoittelutunnus on korjattu tuolloin virkaehtosopimuksen mukaiseksi. Asianosaisen osalta on tehty palkkauksen oikaisusta viranhaltijapäätökset, joissa palkkausta on tarkistettu virkaehtosopimuksen mukaiseksi. Asianosainen ei ole valittanut päätöksistä. Lisäksi asianosainen on antanut suostumuksensa liikaa perityn palkan perimisestä takaisin siitä laaditun maksusuunnitelman mukaisesti.

Suomen oikeusjärjestelmä sisältää perusteettoman edun saamista koskevan yleisesti noudatetun periaatteen, jonka mukaan henkilö ei ole oikeutettu esimerkiksi todellisia palkanmääräytymisperusteita suurempaan palkkaan. Työnantajalla on oikeus periä liikaa maksettu palkka takaisin. Liikaa maksettu palkka on niin kutsuttu perusteeton etu, joka kuuluu palauttaa. Asianosainen on täten velvoitettu maksamaan liikaa saamansa palkan siitä erikseen sovitun maksujärjestelyn mukaisesti takaisin Raision kaupungille. Mikäli asianosaisen palkkausperusteita ei sovellettaisi alkuperäisen päätöksen 19.8.2022 antamisesta lukien, saisi asianosainen hyväksyä perusteetonta etua joka samalla olisi vastoin hallintolain edellyttävää yhdenvertaisuusperiaatetta suhteessa Raision kaupungin muihin rehtoreihin.

Edellä mainituilla perusteilla asianomistajan oikaisuvaatimus tulisi hylätä ja asianosaiselta tulisi periä takaisin Raision kaupungin 19.8.2022 vahvistamien rehtoreiden palkkausperusteryhmien mukaista palkkaa enemmän maksettu palkka.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hylätä esityslistatekstistä ilmenevin perusteluin asianosaisen oikaisuvaatimuksen koskien asianosaisen palkan takaisinperintää.
Päätös	<p>Kristiina Engström ehdotti Jarmo Rosaman ja Juha Jormanaisen kannattamana, että palkan takaisinperintään ei ryhdytä. Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus. Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi, että kaupunginjohtajan ehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Engströmin ehdotusta kannattavat äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Jari Salonen, Jonni Moislahti, Tanja Parkko, Annika Ollila, Niina Äikäs, Mika Koivisto, Mikko Kangasoja, Jukka Rantala) ja 3 ei-ääntä (Jarmo Rosama, Kristiina Engström, Juha Jormanainen). Puheenjohtaja totesi, että kaupunginjohtajan ehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.</p> <p>Henkilöstöjohtaja Piia Syvänen ja kaupunginlakimies Timo Lankinen poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 17.19.</p>